

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ
ТА ПРАВОВИХ НАУК**

Кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ**

Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА ЮРІЯ БУГАЯ»**

Кафедра менеджменту, маркетингу та публічного адміністрування

МАТЕРІАЛИ

VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
В УМОВАХ ПРОТИДІЇ ГІБРИДНИМ ЗАГРОЗАМ
НАЦІОНАЛЬНИЙ БЕЗПЕЦІ»**

В рамках реалізації проекту

Erasmus+ «Академічна протидія гібридним загрозам» WARN

610133-EPP-1-2019-1-FI-EPPKA2-CBHE-JP

25-26 листопада 2025 року

КИЇВ – 2025

ЯК АЛГОРИТМИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ФОРМУЮТЬ НОВИЙ СВІТОВИЙ ПОРЯДОК

Норік Лариса,

к. е. н., доцент, доцент кафедри економіко-математичного моделювання
Харківський національний економічний університет імені Семена
Кузнеця, м. Харків, Україна,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7077-1260>

Громова Софія,

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Харківський національний економічний університет імені Семена
Кузнеця, м. Харків, Україна

Штучний інтелект (ШІ) стає ключовим елементом сучасного суспільства та використовується в різних сферах – від промисловості й освіти до публічного управління й правосуддя. Його розвиток відкриває значні можливості для підвищення ефективності та інновацій, але водночас породжує нові правові й етичні виклики. У світі це змушує уряди шукати оптимальну модель регулювання, яка б одночасно стимулювала технологічний розвиток і мінімізувала його потенційні ризики [1].

Системне бачення глобальних викликів і тенденцій у регулюванні ШІ подає Бакуменко А. В. [2], який наголошує, що ефективне регулювання ШІ можливе лише за умов тісної взаємодії держави, бізнесу та академічного середовища.

Станом на 2025 р. в Україні не існує окремого спеціального закону про штучний інтелект. Натомість формування політики у цій сфері здійснюється через концептуальні й стратегічні документи, що закладають основу для майбутнього регулювання. Ключовим документом є Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 № 1556-р. [3]. Цією Концепцією визначено мету, принципи та завдання розвитку технологій ШІ в Україні як одного з пріоритетних напрямів науково технологічного розвитку [3]. Зокрема, Концепція на державному рівні сформулювала базове розуміння ШІ. Так, штучний інтелект визначено як організовану сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань [3].

За оцінками провідних консалтингових компаній, таких як PwC та McKinsey, економічний внесок ШІ до 2030 р.у може сягнути трильйонів дол.

США. Крім того, впровадження ШІ обіцяє значні покращення у продуктивності праці, що може змінити спосіб функціонування багатьох галузей. Тому, роль ШІ у сучасній економіці є критично важливою для забезпечення довгострокового зростання та розвитку. Варто зауважити, що у світі спостерігається інтенсивне зростання інвестицій у ШІ, а також формування національних стратегій та програм розвитку цього напрямку. За даними International Data Corporation, витрати на ШІ рішення у світі у 2021 р. склали 383,3 млрд дол. США, а торік зросли до цього значення майже на 21%. Очікується, що до 2030 р. ринок ШІ досягне 1,7 трлн дол. США [4].

Ключовою складовою технологічного прогресу є промислові роботи, що сприяють оптимізації виробництва та поліпшенню умов праці. Сучасні комплекси робототехніки зі штучним інтелектом активно використовуються в різноманітних секторах та галузях, сприяючи підвищенню ефективності та розвитку.

Очікується, що у найближчі десятиліття цифровізація поступово переросте у повноцінну цифрову реальність, у якій межа між онлайн- і офлайн-життям майже зникне. Технології віртуальної реальності стануть невід'ємною частиною повсякденного існування людини. Штучний інтелект дедалі частіше ухвалюватиме рішення на рівні з людьми або навіть замість них. Криптовалюти й технологія блокчейну докорінно змінять фінансові системи світу, а глобальна автоматизація зменшить потребу в людській праці в багатьох галузях. Повсюдна автоматизація призведе до того, що роботи й штучний інтелект виконуватимуть більшість рутинних завдань [5]. Головне питання: як зберегти баланс між цифровими можливостями та людськими цінностями?

Цифровий світ надає людству можливості для розвитку та вдосконалення, але важливо пам'ятати, що технології мають служити людині, а не керувати нею. Цифровий гуманізм є підходом, який поєднує технологічний прогрес із гуманістичними цінностями, зосереджуючись на захисті прав і гідності людини в цифровому середовищі. Він сприяє формуванню цифрової культури та використанню технологій для підвищення якості життя. У контексті цифрового гуманізму, технології розглядають як засіб досягнення гуманістичних цілей, таких як захист прав людини, підвищення якості життя, розвиток культури та освіти, підтримка соціальної справедливості та рівності [6]

Отже, штучний інтелект стає не просто технологічним інструментом, а рушійною силою, що формує нову глобальну реальність. Водночас стрімкий розвиток ШІ супроводжується необхідністю осмислення нових етичних, правових та гуманістичних викликів. Саме тому важливо, щоб технологічний прогрес відбувався в гармонії з цінностями й потребами людини.

Список використаних джерел:

1. Дуліба Є. В. Закон про штучний інтелект ЄС: у пошуках балансу між просуванням інновацій та визнанням ризиків. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Юридичні науки». 2024. №7. С. 5–6. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2024-7-10159> (дата звернення 28.10.2025).
2. Бакуменко А. В. Особливості правового регулювання використання штучного інтелекту у світовій практиці. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: «Право». 2025. Т.1, №87. С. 16–21. URL: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.87.1.3> (дата звернення 29.10.2025).
3. Кабінет Міністрів України. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 02 грудня 2020 р. №1556-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>. (дата звернення 28.10.2025).
4. Штучний інтелект в економіці. Statista. 2024. URL: <https://www.statista.com/search/?q=Artificial+intelligence+in+the+economy&p=1> (дата звернення: 28.10.2025).
5. Соціально-філософський аналіз цифровізації економіки. *Humanities studies: збірник наукових праць*, 2025. Вип. 22(99). С. 18–25. URL: <https://doi.org/10.32782/hst-2025-22-99-02> (дата звернення: 29.10.2025).
6. Нікітенко В., Воронкова В., Тупахіна О., Сорокіна О. Європейські практики цифрового гуманізму у контексті глобальних викликів. *Humanities studies: збірник наукових праць*. 2024. Вип. 18(95) С. 52–53. URL: (дата звернення: 28.10.2025).